

Etablering på
arbetsmarknaden och
övergång till högskolestudier
efter lång särskild kurs på folkhögskolan

Etablering på arbetsmarknaden och övergång till högskolestudier efter lång särskild kurs på folkhögskolan

Temarapport 2017:11 Utbildning

Etablering på arbetsmarknaden och övergång till högskolestudier efter lång särskild kurs på folkhögskolan

Theme report 2017:11 Education

Status in the labour market and transition to higher studies after long special folk high school courses

Statistiska centralbyrån
2017

Producent	SCB, Utbildning och arbete 701 89 Örebro 010 479 40 00
<i>Producer</i>	Statistics Sweden, Education and Jobs SE-701 89 Örebro, Sweden +46 10 479 40 00
Förfrågningar <i>Enquiries</i>	Paula Kossack, +46 10-479 60 05 paula.kossack@scb.se Robert Hansson, +46 10-479 65 23 robert.hansson@scb.se Marit Jorsäter, +46 10-479 62 43 marit.jorsater@scb.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.

Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:

Källa: SCB, Temarapport 2017:11, *Etablering på arbetsmarknaden och övergång till högskolestudier efter lång särskild kurs på folkhögskolan*

It is permitted to copy and reproduce the contents in this publication.

When quoting, please state the source as follows:

Source: Statistics Sweden, Theme report 2017:11, *Status in the labour market and transition to higher studies after long special folk high school courses*

Omslag/Cover: Ateljén, SCB

Foto/Photo: Unsplash

URN:NBN:SE:SCB-2017-A40BR1711_pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se

This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Förord

I serien Temarapporter presenteras statistik och analyser för olika ämnesområden inom befolknings- och välfärdsstatistiken. Ett sådant område är befolkningens utbildning där tematiska undersökningar fördjupar den officiella statistiken och belyser aktuella frågeställningar.

Syftet med den här temarapporten är att beskriva etableringen på arbetsmarknaden och övergången till högskolestudier bland deltagare som avslutat en lång särskild kurs på folkhögskolan under åren 2012 till 2014. Det är första gången en sådan uppföljning görs av folkhögskolekurs.

I denna rapport beskrivs etableringen på arbetsmarknaden året efter kursen och övergången till högskolestudier inom två år efter avslutad kurs. Statistiken är totalräknad och baseras på registerdata. Till rapporten publiceras en Excelfil med mer detaljerad statistik. Utöver övergripande statistik ingår även resultat för detaljerade utbildningsinriktningar och för respektive kurs. Rapporten riktar sig framförallt till skolledare och studie- och yrkesvägledare men även till politiker och tjänstemän på departement och myndigheter.

Liknande statistik har tagits fram för yrkeshögskolan och för utbildningsformen Kompletterande utbildningar. Se www.scb.se/uf0549.

Rapporten har utarbetats av Marit Jorsäter, Paula Kossack och Robert Hansson vid enheten för statistik om utbildning och arbete.

Statistiska centralbyrån i december 2017

Petra Otterblad Olausson
Avdelningschef

Katarina Wizell
Enhetschef

SCB tackar

Tack vare våra uppgiftslämnare – privatpersoner, företag, myndigheter och organisationer – kan SCB tillhandahålla tillförlitlig och aktuell statistik som tillgodoser samhällets informationsbehov.

Innehåll

Förord	1
Sammanfattning	5
Teckenförklaringar och förkortningar	6
Inledning	7
Om folkhögskolans långa särskilda kurser	7
Syftet med folkhögskolan	7
Lång särskild kurs	7
Hur tolka och värdera resultaten?	8
Beskrivning av vilka kurser och deltagare som ingår i uppföljningen	8
Om deltagare som avslutat en kurs 2012-2014	9
Etablering på arbetsmarknaden året efter folkhögskolekurs	12
Om etableringsmålet	12
Etablering på arbetsmarknaden året efter avslutad kurs	14
Övergång till högskolestudier inom två år efter folkhögskolekurs	18
Högskolestudier i Sverige inom två år efter avslutad kurs	18
Ämnen på högskolan	21
Utlandsstudier vanligast efter folkhögskolekurs inom Konst och media	24
Fakta om statistiken	26
Detta omfattar statistiken	26
Definitioner och förklaringar	27
Så görs statistiken	29
Statistikens tillförlitlighet	30
Bra att veta	31
Referenser	32
In English	33
Summary	33
List of figures	34
List of terms	36

Sammanfattning

Utbildningen vid folkhögskolan bedrivs inom ett brett spektrum av olika områden och nivåer, från korta sommarkurser på specialområden, till långa kurser på eftergymnasial nivå.

De så kallade särskilda långa kurserna inom folkhögskolan erbjuder bland annat utbildning med estetisk inriktning såsom musik, teater och konst. Dessa kurser förbereder ofta för högre studier inom respektive område. Särskilda långa kurser omfattar även yrkesutbildningar både på gymnasial och på eftergymnasial nivå, som till exempel kurser till personlig assistent, tolk, fritidsledare, behandlingspedagog, journalist samt även kurser inom det kulturella området. Särskild lång kurs inom folkhögskolan har varken ett lagstadgat syfte att kompetensförsörja arbetsmarknaden eller att förbereda för högre konstnärliga studier. Kursernas kvalitet ska därför inte bedömas utifrån deras utfall i termer av etablering på arbetsmarknaden och övergång till högre studier. Men statistik över etableringen på arbetsmarknaden och övergången till högskolestudier är ändå viktig information till skolorna och är användbar vid studie- och yrkesvägledning.

En tredjedel har etablerad ställning på arbetsmarknaden året efter avslutad kurs

Bland de deltagare som avslutade en lång särskild kurs inom folkhögskolan 2012- 2014 hade 33 procent etablerad ställning och 12 procent hade osäker ställning på arbetsmarknaden under året efter avslutad kurs. En tredjedel studerade året efter kursen. 22 procent hade antingen svag ställning eller varken arbetade eller studerade. Skillnaderna mellan män och kvinnor var små.

Mellan olika utbildningsinriktningar fanns det stora skillnader i etableringen. Inom inriktningen Konst och media, som framförallt förbereder deltagarna inför högre konstnärliga studier, studerade 35 procent av männen och 33 procent av kvinnorna på högskola året efter avslutad folkhögskolekurs. Inom inriktningen Socialt arbete, omsorg och vägledning, som övervägande innehåller yrkesförberedande kurser, hade 64 procent av männen och 61 procent av kvinnorna etablerad ställning på arbetsmarknaden året efter avslutad folkhögskolekurs. Andelen med etablerad ställning var betydligt lägre efter kurser med inriktningen Personliga tjänster (44 procent av kvinnorna och 40 procent av männen).

Drygt 30 procent har påbörjat högskolestudier inom två år

Av de deltagare som avslutat en lång särskild kurs inom folkhögskolan 2012-2014 hade 31 procent påbörjat högskolestudier inom två år efter avslutad kurs. Andelen var densamma för kvinnor som för män. Deltagare i inriktningen Konst och media studerade på högskola i högst omfattning (44 procent). Det var vanligt att deltagarna läste ämnen på högskolan som liknade kurserna de läste på folkhögskolan.

Deltagarna inom inriktningen Konst och media var också de som i högst utsträckning studerade utomlands inom två år efter avslutad folkhögskolekurs. Det vanligaste var att även utlandsstudierna var inriktade mot ämnen inom Konst och media.

Teckenförklaringar och förkortningar

Figur 1

Teckenförklaringar

Explanation of symbols

Tecken	Förklaring	Engelsk översättning
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable

Following Swedish practice, units are separated from decimals by a comma (,).

Figur 2

Förkortningar

Abbreviations

Förkortning/ abbreviation	På svenska	In English
SUN2000	Svensk utbildningsnomenklatur från år 2000	Swedish standard classification of education
MUCF	Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	Swedish Agency for Youth and Civil Society

Inledning

Syftet med den här temarapporten är att beskriva etableringen på arbetsmarknaden och övergången till högskolestudier bland deltagare som fullföljt en så kallad lång särskild kurs på gymnasial eller eftergymnasial nivå vid folkhögskolan under åren 2012 till 2014. Kurserna syftar i huvudsak till att förbereda för ett yrke eller att förbereda för vidare studier på högskolan. Det är första gången en sådan uppföljning av folkhögskolan görs.

I rapporten presenteras resultat på en övergripande nivå, medan omfattande resultat om detaljerade utbildningsinriktningar och uppgifter för enskilda kurser presenteras i en tabellbilaga.

Om folkhögskolans långa särskilda kurser

Syftet med folkhögskolan

Ett grundläggande skäl för samhällets stöd till folkbildningen är att den bidrar till en demokratisk utveckling av samhället. Det är riksdagen som beslutar om statens syfte med stöd till folkbildningen.

Statens syften¹ med stödet till folkbildningen är att

- stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin (demokratisyftet)
- bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen (påverkanssyftet)
- bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället (utbildnings- och bildningssyftet)
- bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet (kultursyftet).

Undervisningen är avgiftsfri och kurserna berättigar till studiestöd.

Lång särskild kurs

Folkhögskolorna erbjuder bland annat särskilda kurser med estetisk inriktning såsom musik, teater och konst. Dessa kurser kan också förbereda för högre studier inom respektive område. I det svenska utbildningssystemet är det ovanligt att de studerande deltar i någon utbildning efter gymnasieskolan som förbereder för högskolan. Inom andra ämnesområden är denna förberedande del integrerad i högskolan, till exempel tekniskt basår. Konkurrensen om platserna på konstnärliga utbildningar inom högskolan är så hög att de sökande i praktiken måste ha genomgått en förberedande utbildning för att klara antagningsproven som ofta består av arbetsprover eller auditions. Det finns dock ingen statistik över hur många av de antagna till konstnärliga utbildningar som har genomgått en förberedande utbildning.

Folkhögskolorna erbjuder också yrkesutbildningar både på gymnasial och på eftergymnasial nivå, som till exempel utbildning till personlig assistent,

¹ Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen

fritidsledare, behandlingspedagog och journalist men även utbildningar inom det kulturella området.

Det finns flera utbildningsformer inom utbildningssystemet som har överlappande syften och områden och där utbildningarna ligger på en liknande nivå.

- Utbildningar inom olika konstnärliga områden i syfte att förbereda för högre studier erbjuds av såväl folkhögskolans särskilda kurser som utbildningar inom konst- och kulturutbildningar.
- Yrkesutbildningar inom kulturområdet och kulturarvsutbildningar samlas inte under en enda utbildningsform. Sådana utbildningar finns såväl inom konst- och kulturutbildningar, inom yrkeshögskolan och inom folkhögskolan. Till viss del finns även utbildningar med liknande syften på högskolan.

Kravet på arbetslivsanknytning och att utbildningarna ska syfta till att kompetensförsörja arbetslivet är starka inom yrkeshögskolan, medan det inte finns några sådana krav inom regelverket för folkhögskolan eller för konst- och kulturutbildningar.

Motsvarande statistik som i denna rapport har även publicerats för kompletterande utbildningar och för yrkeshögskoleutbildningar. Se www.scb.se/uf0549.

Hur tolka och värdera resultaten?

Lång särskild kurs inom folkhögskolan har varken ett lagstadgat syfte att kompetensförsörja arbetsmarknaden eller att förbereda för högre konstnärliga studier. Kursernas kvalitet ska därför inte bedömas utifrån deras utfall i termer av etablering på arbetsmarknaden och övergång till högre studier. Men statistik över etableringen på arbetsmarknaden och övergången till högskolestudier kan ändå vara en viktig informationskälla för arbetet på skolorna och vid studie- och yrkesvägledning.

Långa särskilda kurser kan oftast inte tydligt kategoriseras, varken utifrån utbildningsnivå eller utifrån syfte. Därför redovisas samma statistik för samtliga kurser oavsett kursens syfte och nivå.

Beskrivning av vilka kurser och deltagare som ingår i uppföljningen

Studiens population bestod av deltagare i folkhögskolan som antogs ha fullföljt en lång särskild kurs på eftergymnasial nivå. Ett antal kurser som formellt hölls på gymnasial nivå ingick även i urvalet, då de hade ett tydligt fokus på att leda vidare till högre studier eller var tydligt yrkesförberedande. De kurser där innehållet motsvarar ett gymnasieprogram ingår inte den här studien.

De relevanta kurserna och deras längd identifierades genom information från folkhögskolornas hemsidor samt via folkhögskolans deltagarregister. Efter att relevanta kurser identifierats söktes deltagare i kurserna upp genom deltagarstatistiken för åren 2012-2014, och för respektive år kontrollerades om deltagaren funnits rapporterad på kursen i fråga lika många terminer bakåt i tiden som kursen var lång.

Ambitionen var att få med deltagare som fullföljt en kurs (hur lång en särskild kurs är kan vara individuellt). Så i efterhand kontrollerades om deltagarna i

utvalda kurser återkommit påföljande år i samma kurs i deltagarstatistiken. De återkommande deltagarna togs bort ur urvalsramen.

Genom att endast inkludera deltagare som läst "rätt" antal terminer både under- och överskattas hur många som har fullföljt en kurs. Dels ingår deltagare som förvisso har varit registrerade på kursen rätt antal terminer, men det finns ingen uppgift om deltagaren har klarat hela kursen. Dels utesluts deltagare som läste ett kortare antal sammanhängande terminer, till exempel på grund av studieuppehåll eller validering som förkortar kursen. Därför använder vi i denna rapport uttrycket "att ha avslutat en kurs" istället för "att ha fullföljt en kurs".

I denna uppföljning ingår

- långa särskilda kurser på eftergymnasial nivå
- långa särskilda kurser som hade ett tydligt studieförberedande/yrkesförberedande fokus oavsett nivå.

De deltagare som ingår i uppföljningen

- har haft sin sista termin 2012, 2013 eller 2014
- har varit registrerade som deltagare på kursen i det antal terminer som kursen är lång.

Läs mer i kapitlet Fakta om statistiken om vilka kurser och deltagare som ingår i uppföljningen.

Om deltagare som avslutat en kurs 2012-2014

Totalt ingår 10 800 deltagare som avslutat långa särskilda kurser på folkhögskolan under åren 2012 till 2014. Endast kurser som var minst en termin långa omräknad till heltidsstudier ingår. Majoriteten av deltagarna (63 procent) var kvinnor. En majoritet av deltagarna (85 procent) hade svensk bakgrund². De flesta av deltagarna var även förhållandevis unga - 69 procent var under 30 år gamla. När man ser till föräldrarnas utbildningsnivå för de deltagare som var under 30 år ser man att 60 procent hade föräldrar med eftergymnasial utbildningsnivå.

Konst och media samt Socialt arbete, omsorg och vägledning de största inriktningarna

Folkhögskolornas olika kurser har här delats in i övergripande inriktningar efter kursernas innehåll³. De största utbildningsinriktningarna var Konst och media, Socialt arbete, omsorg och vägledning samt Personliga tjänster. Inom dessa tre inriktningar var majoriteten av de som avslutat kursen kvinnor. Kvinnliga deltagare var i majoritet inom alla inriktningar förutom Material och tillverkning. De flesta kurser inom inriktningen Konst och media förbereder för högre konstnärliga studier. Kurser inom Socialt arbete, omsorg och vägledning är å andra sidan i huvudsak yrkesförberedande kurser som ska leda till arbete. Fritidsledarkurs är en stor grupp inom Socialt arbete, omsorg och vägledning. Inriktningen Personliga tjänster omfattar flera olika detaljerade inriktningar, bland annat ingår här kurser inom idrott och friskvård samt kurser inom turism.

² Svensk bakgrund avser personer födda i Sverige där minst en förälder också är född i Sverige. Utländsk bakgrund avser personer födda utomlands samt födda i Sverige med två utrikes födda föräldrar.

³ Inriktningar enligt Svensk utbildningsnomenklatur SUN2000.

Figur 3

Deltagare som avslutat en lång särskild folkhögskolekurs 2012-2014, efter utbildningsinriktning (SUN2000) och kön

Antal och andel i procent

Utbildningsinriktning	Totalt	Kvinnor Andel i procent	Män Andel i procent
Totalt	10 786	63	37
<i>därav</i>			
Konst och media	5 040	61	39
Socialt arbete, omsorg och vägledning	1 857	57	43
Personliga tjänster	1 282	72	28
Humaniora	877	78	22
Journalistik och information	668	56	44
Pedagogik och lärarutbildning	332	76	24
Material och tillverkning	146	45	55
Hälso- och sjukvård	143	62	38
Företagsekonomi, handel och administration	96	83	17
Övriga inriktningar	345	53	47

Musik den största detaljerade inriktningen inom Konst och media

Det finns flera olika typer av kurser inom varje inriktning. Inom den största inriktningen Konst och Media ingick exempelvis 13 detaljerade inriktningar med olika antal deltagare och av varierande karaktär. Musik var den största detaljerade inriktningen, mätt i antal deltagare som avslutat en kurs 2012-2014, följd av Bild- och formkonstnärlig utbildning. I inriktningarna Musik samt Film-, radio- och TV-produktion var männen i majoritet. I övriga inriktningar var kvinnorna i majoritet bland de som avslutat en kurs 2012-2014.

Figur 4

Deltagare som avslutat en lång särskild folkhögskolekurs 2012-2014, efter detaljerad utbildningsinriktning (SUN2000) och kön

Kurser inom inriktning Konst och media

Antal och andel i procent

Detaljerade utbildningsinriktningar	Totalt	Kvinnor Andel i procent	Män Andel i procent
Totalt inom Konst och media	5 040	61	39
<i>därav</i>			
Musik	1 687	41	59
Bild- och formkonstnärlig utbildning	924	71	29
Dans, teater och dramatik	530	65	35
Annan utbildning inom musik, dans och dramatik	425	71	29
Konsthantverk	421	91	9
Film-, radio- och TV-produktion	370	44	56
Illustration, reklam, grafisk formgivning och foto	276	67	33
Konst och media, övrig/ospecificerad utbildning	197	70	30
Inredningsdesign	73	90	10
Modedesign	61	95	5
Annan utbildning inom formgivning	54	63	37
Grafisk teknik och bokbinderi	13	..	..
Annan utbildning inom medieproduktion	9	..	..

Mer statistik om inriktningar och kurser på webben

Du hittar mer statistik om antal deltagare som slutfört en kurs samt om bakgrundsuppgifter såsom kön, svensk/utländsk bakgrund, ålder och föräldrars utbildningsnivå i Excelfilen *Etablering 2013-2015 – Folkhögskolan* på www.scb.se/uf0549.

I Excelfilen hittar du statistik på övergripande nivå där kurserna delas upp på utbildningsinriktningar samt statistik på mer detaljerad nivå där kurser delas upp på detaljerade utbildningsinriktningar. Det finns även vissa nyckeltal för de olika kurserna så att kurser inom samma inriktning kan jämföras.

Etablering på arbetsmarknaden året efter folkhögskolekurs

I detta kapitel beskrivs etableringen på arbetsmarknaden under året efter avslutad kurs. Deltagare som avslutat en kurs 2012 följs upp 2013, deltagare som avslutat en kurs 2013 följs upp 2014 och deltagare som avslutat en kurs 2014 följs upp 2015. Etableringsstatistiken har relativt lång eftersläpning och därför avser de senaste uppgifterna år 2015.

Etablering på arbetsmarknaden är en registerbaserad uppgift som är totalräknad och som baseras på aktiviteter under ett helt kalenderår. Statistiken omfattar endast deltagare som avslutat en folkhögskolekurs 2012-2014 och som varit folkbokförda under respektive uppföljningsår.

De viktigaste resultaten

Av deltagarna som avslutat en lång särskild folkhögskolekurs 2012-2014 hade

- 33 procent etablerad ställning och 12 procent osäker ställning på arbetsmarknaden
- 22 procent svag ställning på arbetsmarknaden eller varken arbetade eller studerade.
- en tredjedel studerat under året efter folkhögskolekursen.

Skillnaderna mellan kvinnor och män var mycket små.

Det fanns stora skillnader mellan olika utbildningsinriktningar:

- Inom inriktningen Konst och media studerade 35 procent av männen på högskolan under året efter avslutad folkskolekurs. Motsvarande andel bland kvinnor var 33 procent.
- Inom inriktningen Socialt arbete, omsorg och vägledning hade 64 procent av männen och 61 procent av kvinnorna en etablerad ställning på arbetsmarknaden.
- Inom inriktningen Personliga tjänster hade 44 procent av kvinnorna och 40 procent av männen en etablerad ställning på arbetsmarknaden.

Om etableringsmättet

Etableringsmättet är ett registerbaserad mått som beskriver den huvudsakliga aktiviteten och anknytningen till arbetsmarknaden under ett helt kalenderår. Mättet har utvecklats av Högskoleverket (nu Universitetskanslersämbetet) och SCB. Sedan dess har mättet använts regelbundet i uppföljningar av verksamhet efter gymnasieskolan och efter högskolan. Etableringsstatus baseras på flera olika registeruppgifter som kombineras enligt givna definitioner.

Etableringsstatus redovisas i denna rapport uppdelat i sex kategorier⁴:

- etablerad ställning
- osäker ställning
- svag ställning

⁴ I denna rapport används samma definitioner och inkomstgränser som för statistik om etablering på arbetsmarknaden efter gymnasieskolan.

- högskolestudier
- övriga studier
- varken arbete eller studier.

För att vara etablerad på arbetsmarknaden krävs för uppföljningsåret 2015 att personen haft en arbetsinkomst på minst 187 100 kr under året, att personen varit sysselsatt i november 2015 enligt sysselsättningsregistrets definition samt att personen inte varit arbetslös.

Personer som varit registrerade på högskolans grundutbildning vårterminen eller höstterminen och erhållit någon form av studieersättning under året får etableringsstatus Högskolestudier.

<u>Etableringsmåttet</u>	
Etablerad ställning på arbetsmarknaden	Arbetsinkomst på minst 187 100 kr Sysselsatt enligt sysselsättningsregistrets definition (november) Ingen arbetslöshet
Osäker ställning på arbetsmarknaden	Arbetsinkomst på minst 158 300 kr och upp till 187 100 kr eller Arbetsinkomst på minst 187 100 kr Arbetslöshet eller arbetsmarknadspolitiska åtgärder/inte sysselsatt enligt sysselsättningsregistrets definition
Svag ställning på arbetsmarknaden	Arbetsinkomst upp till 158 300 kr eller Arbetsinkomst på minst 158 300 kr Heltidsarbetslöshet/arbetsmarknadspolitiska åtgärder som överstiger 274 dagar
Högskolestuderande	Registrerad på högskolans grundutbildning och erhållit någon form av studieersättning
Övriga studerande	Erhållit någon form av studieersättning
Utanför arbetsmarknaden	Ingen arbetsinkomst Inte klassificerad som studerande

Prioritering

Om en person under året både har studerat och arbetat så prioriteras enligt följande:

- Etablerad ställning går före såväl Högskolestudier som Övriga studier.
- Högskolestudier går före Osäker ställning och Svag ställning och före Övriga studier.
- Övriga studier går före Osäker ställning och Svag ställning.

Om egenföretagare och om stipendier

Det kan vara bra att känna till att

- egenföretagare per definition inte får etableringsstatus Svag ställning oavsett hur låga inkomster eller hur många arbetslöshetsdagar de hade under året.
- det inom kulturbranschen förekommer stipendier som ersättning för konstnärer. Dessa betalas bland annat ut av Konstnärsnämnden⁵.

⁵ Konstnärsnämnden tar årligen fram rapporter om konstnärers villkor och försörjning. Läs mer på

Skattepliktiga stipendier ingår i arbetsinkomsten. Skattefria stipendier ingår dock inte i arbetsinkomsten. Arbetsinkomsten kan därför underskattas i vissa fall.

Etablering på arbetsmarknaden året efter avslutad kurs

En tredjedel har etablerad ställning och en tredjedel studerar

Totalt var 10 500 av de personer som avslutat en folkhögskolekurs 2012 till 2014 folkbokförda i Sverige året därpå⁶. Av dessa hade en tredjedel etablerad ställning och 12 procent hade osäker ställning på arbetsmarknaden under året efter avslutad kurs. Ungefär 22 procent hade svag ställning på arbetsmarknaden eller varken arbetade eller studerade. En tredjedel studerade – antingen på högskolan eller inom andra utbildningsformer. Det fanns endast mycket små skillnader mellan kvinnor och män.

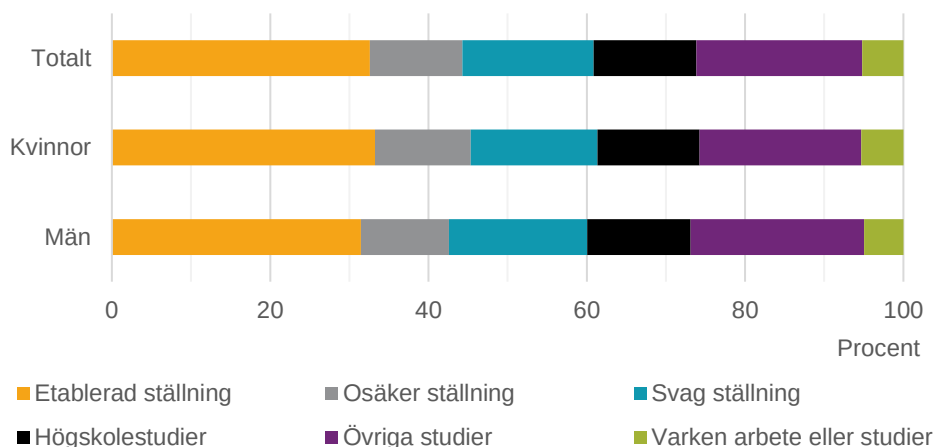
Resultaten är ungefär desamma för samtliga undersökta årgångar 2012-2014.

Figur 5

Etableringsstatus året efter avslutad folkhögskolekurs

Deltagare som avslutat en lång särskild folkhögskolekurs 2012-2014 och som var folkbokförda uppföljningsåret

Procent

Stora skillnader mellan olika utbildningsinriktningar

Det fanns stora skillnader i etableringsstatus beroende på utbildningsinriktning. De tre största inriktningarna var Konst och media och Socialt arbete, omsorg och vägledning samt Personliga tjänster.

- Inom Konst och media fanns många kurser som förbereder för högre studier, vilket återspeglades i etableringsstatistiken. Av männen var det 35 procent som redan året efter avslutad folkhögskolekurs studerade på

https://www.konstnarsnamnden.se/om_konstnarsnamnden/publikationer. Se särskilt Konstnärnsnämnden (2016).

⁶ 97 procent av samtliga som avslutad en folkhögskolekurs 2012-2014 var folkbokförd i Sverige året därpå. Antalet personer som inte var folkbokförda i Sverige året efter avslutad utbildning var 304.

högskolan. Motsvarande andel bland kvinnor var 33 procent. Därutöver studerade ungefär 20 procent inom andra utbildningsformer.

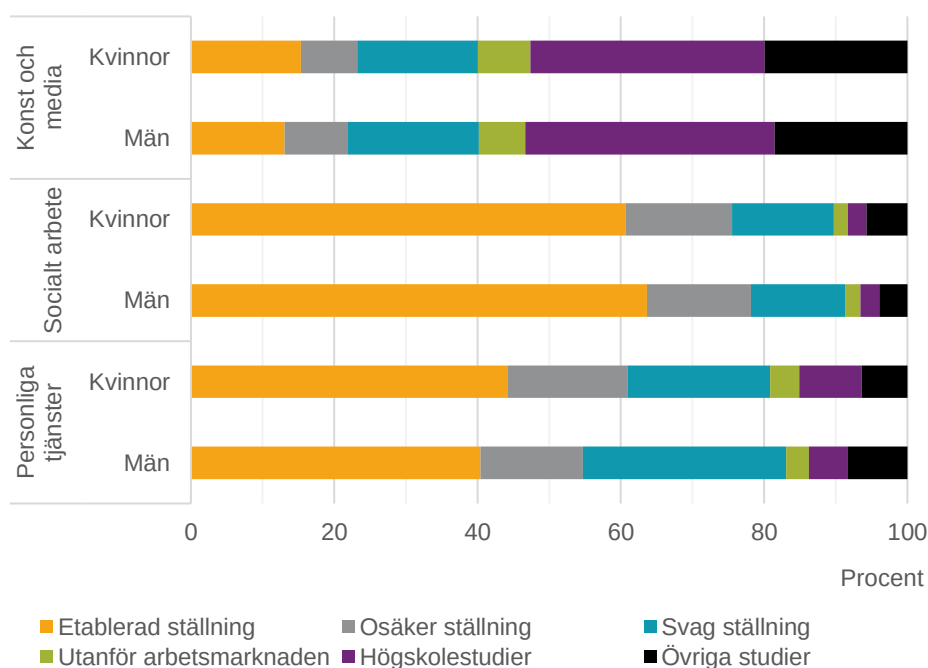
- För kurser inom inriktningen Socialt arbete, omsorg och vägledning var bilden en helt annan: drygt 60 procent hade året efter avslutad kurs etablerad ställning på arbetsmarknaden och 15 procent hade osäker ställning. En mycket liten andel studerade. Ungefär 15 procent hade antingen svag ställning eller varken arbetade eller studerade.
- Även bland deltagare i kurser med inriktningen Personliga tjänster var det vanligast med etablerad ställning (44 procent av kvinnor och 40 procent av män), men andelen var betydligt lägre jämfört med inriktningen Socialt arbete, omsorg och vägledning. Istället var det vanligare med svag ställning på arbetsmarknaden eller att studera.

Figur 6

Etableringsstatus året efter avslutad folkhögskolekurs för de tre största inriktningarna (SUN2000)

Deltagare som avslutat en lång särskild folkhögskolekurs 2012-2014 och som var folkbokförda uppföljningsåret

Procent

Vill du se övergripande resultat för utbildningsformen?

Du hittar statistik på övergripande nivå i Excelfilen *Etablering 2013-2015 - Folkhögskolan* på www.scb.se/uf0549.

Efter folkhögskolekurs inom musik studerar nästan hälften på högskolan

Det går även att se stora skillnader mellan etableringsgraden om man delade upp statistiken efter detaljerade utbildningsinriktningar. Den största detaljerade inriktningen utgjordes av Musik (ingick under Konst och media) och bland dem var det vanligare att studera på högskolan än att arbeta. Utöver högskolestudier

var det även 11 procent som ägnade sig åt övriga studier. Skillnaderna mellan kvinnor och män var små.

Deltagare på kurser inom den detaljerade inriktningen Idrott och friskvård (ingick under Personliga tjänster) arbetade i huvudsak efter kursen - knappt hälften hade etablerad ställning på arbetsmarknaden året efter kursen. Även inom Idrott och friskvård var skillnaderna mellan kvinnor och män små.

Figur 7

Andel med etablerad ställning eller högskolestudier som etableringsstatus året efter avslutad kurs efter detaljerade utbildningsinriktningar (SUN2000)

Deltagare som avslutat en lång särskild folkhögskolekurs 2012-2014 och som var folkbokförda uppföljningsåret

Inriktningar med minst 100 deltagare som avslutat en kurs 2012-2014

Procent

Detaljerade utbildningsinriktningar	Antal som avslutat en kurs	därav andel i procent	
		Etablerad ställning	Högskolestudier
Totalt	10 482	33	21
<i>därav</i>			
Musik	1 606	14	48
Idrott och friskvård	1 011	48	8
Fritidsverksamhet för barn och ungdom	997	58	4
Bild- och formkonstnärlig utbildning	895	12	26
Social service och omsorg, allmän utbildning	845	66	2
Journalistik	573	41	15
Dans, teater och dramatik	521	15	25
Konsthantverk	408	18	26
Annan utbildning inom musik, dans och dramatik	404	11	21
Film-, radio- och TV-produktion	359	24	18
Annan utbildning i svenska och litteraturvetenskap	346	49	7
Pedagogik	325	38	16
Pastors-, missionärs- och diakonutbildning	300	64	6
Illustration, reklam, grafisk formgivning och foto	260	13	32
Turism, resor och fritid	229	26	6
Konst och media, övrig/ospecificerad utbildning	191	17	33
Andra modersmål och teckenspråk	184	57	8
Trätekniskt arbete	134	13	33
Hälso- och sjukvård, allmän utbildning	129	33	35
Övriga 24 inriktningar	765	22	31

Jämförelse av de större inriktningarna⁷

Inriktningar där minst 50 procent hade etablerad ställning på arbetsmarknaden:

- Social service och omsorg, allmän utbildning
- Pastors-, missionärs- och diakonutbildning
- Andra modersmål och teckenspråk.

Inriktningar där minst 50 procent studerade på högskolan:

- Annan utbildning inom formgivning
- Bred, generell utbildning, allmän inriktning.

Vill du se resultat för en viss inriktning eller jämföra inriktningar?

Du hittar statistik för de samtliga inriktningar i Excelfilen *Etablering 2013-2015 – Folkhögskolan* på www.scb.se/uf0549.

Resultat redovisas endast för inriktningar där det under 2012-2014 sammanlagt fanns minst 20 deltagare som avslutat kursen och som varit folkbokförda i Sverige under uppföljningsåret.

Stora skillnader mellan kurser inom samma inriktning

Det fanns också stora skillnader i andelen med etablerad ställning på arbetsmarknaden under året efter avslutad folkhögskolekurs bland de som hade gått en kurs med inriktning Social service och omsorg, allmän utbildning. Bland kurser med minst 20 deltagare⁸ varierade andelen deltagare med etablerad ställning mellan 42 procent och 91 procent.

På motsvarande sätt varierade andelen som studerade på högskolan mellan kurserna med inriktningen Musik. Bland kurser med minst 20 deltagare⁹ varierade andelen som studerade på högskolan mellan 0 procent och 90 procent.

Vill du se resultat för en viss folkhögskola eller kurs?

Du hittar statistik för de samtliga kurserna i Excelfilen *Etablering 2013-2015 – Folkhögskolan* på www.scb.se/uf0549.

Resultat redovisas endast för kurser där det under 2012-2014 sammanlagt fanns minst 20 deltagare som avslutat kursen och som varit folkbokförda i Sverige under uppföljningsåret.

⁷ Inriktningar där det under 2012-2014 sammanlagt fanns minst 50 studerande som avslutat utbildningen.

⁸ Cirka 80 procent av deltagarna hade gått på kurser där det under 2012-2014 sammanlagt fanns minst 20 deltagare som avslutat kursen.

⁹ Cirka 57 procent av deltagarna hade gått på kurser där det under 2012-2014 sammanlagt fanns minst 20 deltagare som avslutat kursen.

Övergång till högskolestudier inom två år efter folkhögskolekurs

I detta kapitel beskrivs övergången till vidare studier på högskolan i Sverige och utomlands inom två år efter avslutad folkhögskolekurs. För högskolestudier i Sverige redovisas även de vanligaste utbildningsinriktningarna.

Det är inte lika lång eftersläpning för högskolestatistiken som för etableringsstatistiken. Därför kan vi redovisa övergången till högskolestudier inom två år efter avslutad folkhögskolekurs. För deltagare som avslutat en kurs 2012 redovisas påbörjade högskolestudier under perioden 2013-2014. För de som avslutat en kurs 2013 redovisas högskolestudier 2014-2015 och för de som avslutat en kurs 2014 redovisas högskolestudier 2015-2016.

De viktigaste resultaten

Av deltagare som avslutat en folkhögskolekurs 2012-2014 hade

- 31 procent påbörjat högskolestudier två år efter en avslutad folkhögskolekurs. Det var samma andel för kvinnor och män.
- deltagarna som gått kurser inom Konst och media högst deltagande i studier på högskolan (44 procent).
- flertalet läst liknande ämnen på högskolan som på folkhögskolan.

Utlandsstudier var vanligast efter folkhögskolekurser inom Konst och media där 6 procent har studerat utomlands inom två år. Bland de som studerat utomlands efter en folkhögskolekurs i Konst och media var det vanligaste ämnet under utlandsstudierna också inom Konst och media.

Högskolestudier i Sverige inom två år efter avslutad kurs

Inom två år efter en folkhögskolekurs har 31 procent påbörjat högskolestudier

Etableringsstatistiken visade att 21 procent av de som avslutade en folkhögskolekurs 2012-2014 hade läst på högskolan under året efter avslutad kurs på folkhögskolan. Två år efter folkhögskolekursens avslutsår hade andelen stigit till 31 procent för både kvinnor och män.

Störst andel har studerat på högskolan efter kurs inom Konst och media

Andelen studerande på högskolan skilde sig mycket mellan de olika utbildningsinriktningarna. Andelen var högst bland deltagare som avslutat en kurs inom Hälso- och sjukvård, Konst och media eller Material och tillverkning.

Lägst var andelen bland deltagarna på yrkesinriktade kurser, exempelvis inom inriktningen Socialt arbete, omsorg och vägledning. Andelen var även låg inom inriktningen Företagsekonomi, handel och administration.

Figur 8

Övergång till högskolestudier inom två år efter avslutad kurs efter utbildningsinriktning (SUN2000)

Deltagare som avslutat en lång särskild folkhögskolekurs 2012-2014

Procent

Utbildningsinriktning	Antal som avslutat kursen	därav studerat på högskolan inom 2 år	
		Antal	Andel i procent
Totalt	10 786	3 335	31
<i>därav</i>			
Hälso- och sjukvård	143	65	45
Konst och media	5 040	2 225	44
Material och tillverkning	146	58	40
Journalistik och information	668	205	31
Pedagogik och lärarutbildning	332	102	31
Humaniora	877	174	20
Personliga tjänster	1 282	228	18
Företagsekonomi, handel och administration	96	11	11
Socialt arbete, omsorg och vägledning	1 857	130	7

Även om skillnaderna mellan kvinnor och män överlag var små, så fanns ändå skillnader per utbildningsinriktning. Inom Konst och media var andelen som studerat vidare på högskolan i stort sett densamma för kvinnor och män (43 procent jämfört med 45 procent). Den största skillnaden fanns bland deltagare inom Journalistik och information där 37 procent av kvinnorna och 23 procent av männen hade studerat på högskolan. Det var även en högre andel män som studerat vidare inom Material och tillverkning, Företagsekonomi, handel och administration och Humaniora.

Vill du se övergripande resultat för utbildningsformen?

Du hittar statistik på övergripande nivå i Excelfilen *Etablering 2013-2015 – Folkhögskolan* på www.scb.se/uf0549.

Knappt 60 procent har studerat på högskolan efter kurser med musikinriktning

Skillnaderna mellan utbildningsinriktningarna är även stora om man ser till de detaljerade inriktningarna med minst 100 deltagare som avslutat en kurs 2012-2014. Andelen som studerat på högskolan var högst inom inriktningarna Musik, Hälso- och sjukvård, allmän utbildning, Dans, teater och dramatik samt Trätekniskt arbete. Andelen högskolestuderande var mycket liten bland de som läst kurser inom Social service och omsorg, allmän utbildning, Fritidsverksamhet för barn och ungdom och Andra modersmål och teckenspråk.

Figur 9

Övergång till högskolestudier inom två år efter avslutad kurs efter detaljerad utbildningsinriktning (SUN2000)

Deltagare som avslutat en lång särskild folkhögskolekurs 2012-2014

Inriktningar med minst 100 deltagare som avslutat en kurs 2012-2014

Procent

Detaljerad utbildningsinriktning	Antal som avslutat kursen	därav studerat på högskolan inom 2 år	
		Antal	Andel i procent
Totalt	10 786	3 335	31
<i>därav</i>			
Musik	1687	980	58
Konst och media, övrig/ospecificerad utbildning	197	100	51
Hälso- och sjukvård, allmän utbildning	143	65	45
Dans, teater och dramatik	530	213	40
Trätekniskt arbete	146	58	40
Illustration, reklam, grafisk formgivning och foto	276	108	39
Bild- och formkonstnärlig utbildning	924	317	34
Konsthantverk	421	142	34
Film-, radio- och TV-produktion	370	118	32
Annan utbildning inom musik, dans och dramatik	425	132	31
Pedagogik	332	102	31
Journalistik	582	171	29
Annan utbildning i svenska och litteraturvetenskap	350	73	21
Idrott och friskvård	1028	188	18
Pastors-, missionärs- och diakonutbildning	311	48	15
Turism, resor och fritid	235	35	15
Andra modersmål och teckenspråk	185	26	14
Fritidsverksamhet för barn och ungdom	1003	85	8
Social service och omsorg, allmän utbildning	854	45	5
Övriga 24 inriktningar	787	329	42

Skillnader mellan kvinnor och män

Inriktningar där andelen kvinnor som studerat vidare var högre än andelen män:

- Dans, teater och dramatik (46 procent bland kvinnor, 30 procent bland män)
- Bild- och formkonstnärlig utbildning (37 procent bland kvinnor, 27 procent bland män).
- Film-, radio- och TV-produktion (38 procent bland kvinnor, 27 procent bland män).

Inriktningarna där andelen män som studerat vidare var högre än andelen kvinnor:

- Andra modersmål och teckenspråk (12 procent bland kvinnor, 42 procent bland män).
- Trätekniskt arbete (33 procent bland kvinnor, 45 procent bland män).
- Musik (55 procent bland kvinnor, 60 procent bland män).

Dessa skillnader skulle delvis kunna bero på att kvinnor och män har läst kompletterande utbildningar med olika profil inom respektive inriktning.

I följande inriktningar med minst 50 deltagare som avslutat en kurs under perioden 2012 till 2014 hade minst hälften påbörjat högskolestudier inom två år efter avslutsåret:

- Annan utbildning inom formgivning
- Bred, generell utbildning, allmän inriktning
- Musik
- Modedesign
- Konst och media, övrig/ospecificerad utbildning.

Inom inriktningarna Annan utbildning inom formgivning samt Bred, generell utbildning, allmän inriktning studerade mer än hälften studerade redan under året efter fullföljd utbildning.

Vill du se resultat för en viss inriktning eller jämföra inriktningar?

Du hittar statistik för de samtliga inriktningar i Excelfilen *Etablering 2013-2015 – Folkhögskolan* på www.scb.se/uf0549.

Resultat redovisas endast för inriktningar där det under 2012-2014 sammanlagt fanns minst 20 deltagare som avslutat en kurs och som varit folkbokförda i Sverige under uppföljningsåret.

Ämnen på högskolan

Inriktningarna Musik, Bild och formkonstnärlig utbildning samt Dans, teater och dramatik hade störst antal deltagare som avslutat en kurs 2012-2014 och som läst på högskolan inom två år. Inom dessa inriktningar var det många som hade påbörjat högskolestudier inom två år efter avslutad kurs. Därför redovisas här vilka ämnen dessa deltagare studerat på högskolan.

Vanligast att studera högskoleämnena inom Musik, dans och dramatik folkhögskolekurs i musik

Det var störst antal deltagare som gått en folkhögskolekurs med inriktning mot musik som studerat vidare på högskolan inom två år efter avslutad kurs på folkhögskolan (58 procent hade läst vidare på högskolan). Totalt var det 42 procent av dessa som på högskolan läste ämnen inom området Musik, dans och dramatik. Andelen var dock mycket högre bland män än bland kvinnor (43 procent av männen och 28 procent av kvinnorna). Näst vanligast var det att studera på ämnesläroverutbildning eller lärarutbildning i yrkesämne och praktiskt/estetiskt ämne. Andelen som läste dessa ämnen skiljde sig endast lite mellan kvinnor och män.

Figur 10

Ämnen på högskolan, inriktning på folkhögskolekursen: Musik

Deltagare som avslutat en lång särskild folkhögskolekurs 2012-2014 och påbörjat högskolestudier inom två år

Antal och andel i procent

Ämnen på högskolan	Antal	Andel i procent
Totalt	980	100
<i>därav</i>		
Musik, dans och dramatik	363	42
Ämneslärarutbildning	132	15
Lärarutbildning i yrkesämne och praktiskt/estetiskt ämne	100	11
Medicin	20	2
Främmande språk och språkvetenskap	19	2
Psykologi	19	2
Socialt arbete och vägledning	19	2
Omvårdnad	18	2
Medieproduktion	16	2
Informatik, datavetenskap och systemvetenskap	16	2
Övriga inriktningar	258	30

Vanligast att studera Bild- och formkonst och Medieproduktion på högskolan efter folkhögskolekurs med inriktning Bild- och formkonstnärlig utbildning

Det var även många deltagare från kurser med inriktningen Bild- och formkonstnärlig utbildning som hade studerat på högskolan inom två år (34 procent). De vanligaste inriktningarna på högskolan var Bild- och formkonst samt Medieproduktion. Totalt var det 24 procent som läst dessa ämnen. Det fanns dock stora skillnader mellan kvinnor och män. Andelen män som läst Bild- och formkonst på högskolan var mer än dubbelt så stor än motsvarande andel bland kvinnorna (23 procent jämfört med 11 procent). Se figur 11.

Drygt 1 av 4 har läst högskolekurs inom Musik, dans och dramatik efter folkhögskolekurs inom inriktningen Dans, teater och dramatik

Cirka 40 procent av deltagarna från kurser med inriktning Dans, teater och dramatik hade påbörjat högskolestudier inom två år. Drygt en fjärdedel läste liknande ämnen på högskolan (inriktning Musik, dans och dramatik). Näst vanligast var det att studera till ämneslärare eller pedagogiska utbildningar.

Även inom denna inriktning fanns stora skillnader mellan kvinnor och män. Cirka 38 procent av männen som studerat på högskolan läste ämnen inom Musik, dans och dramatik jämfört med 23 procent av kvinnorna. Det var även vanligare bland män att läsa till ämneslärare. Bland kvinnorna var det däremot vanligare att läsa ämnen med inriktning mot pedagogik. Se figur 12.

Figur 11

Ämnen på högskolan, inriktning på folkhögskolekursen: Bild- och formkonstnärlig utbildning

Deltagare som avslutat en lång särskild folkhögskolekurs 2012-2014 och påbörjat högskolestudier inom två år

Antal och andel i procent

Ämnen på högskolan	Antal	Andel i procent
Totalt	341	100
<i>därav</i>		
Bild- och formkonst	42	13
Medieproduktion	35	11
Konsthantverk	18	6
Lärarytbildning för förskola och fritidsverksamhet	17	5
Formgivning	17	5
Samhällsbyggnad och arkitektur	15	5
Främmande språk och språkvetenskap	13	4
Ämneslärarytbildning	12	4
Omvårdnad	11	3
Psykologi	10	3
Övriga inriktningar	151	40

Figur 12

Ämnen på högskolan, inriktning på folkhögskolekursen: Dans, teater och dramatik

Deltagare som avslutat en lång särskild folkhögskolekurs 2012-2014 och påbörjat högskolestudier inom två år

Antal och andel i procent

Ämnen på högskolan	Antal	Andel i procent
Totalt	213	100
<i>därav</i>		
Musik, dans och dramatik	58	27
Ämneslärarytbildning	20	9
Pedagogik	15	7
Främmande språk och språkvetenskap	11	5
Svenska och litteraturvetenskap	11	5
Psykologi	10	5
Lärarytbildning i yrkesämne och praktiskt/estetiskt ämne	8	4
Medieproduktion	8	4
Lärarytbildning för grundskolans lägre åldrar	6	3
Statsvetenskap	6	3
Övriga inriktningar	60	28

Vill du se resultat för fler inriktningar?

Du hittar statistik över vilka ämnen de studerande läser på högskolan för fler inriktningar i Excelfilen *Etablering 2013-2015 – Folkhögskolan* på www.scb.se/uf0549.

Utlandsstudier vanligast efter folkhögskolekurs inom Konst och media

Totalt sett hade 4 procent erhållit studiemedel för utlandsstudier på eftergymnasial nivå under tvåårsperioden efter avslutad folkhögskolekurs. Andelen var lika stor bland kvinnor som bland män. Andelen som studerat utomlands var högre inom inriktningen Konst och media än i andra inriktningar. Det var samma andel bland kvinnor och män.

Figur 13

Utlandsstudier inom två år efter avslutad kurs efter utbildningsinriktning (SUN2000)

Deltagare som avslutat en lång särskild folkhögskolekurs 2012-2014

Procent

Utbildningsinriktning	Antal som avslutat en kurs	därav studerat en eftergymnasial utbildning utomlands inom 2 år	
		Antal	Andel i procent
Totalt	10 786	389	4
<i>därav</i>			
Konst och media	5 040	323	6
Övriga inriktningar	5 746	66	1

Bland deltagare som studerat på en folkhögskolekurs som förbereder för högskolestudier förekommer det att deltagare söker vidare till konstnärliga högskolor över hela världen. Det skulle kunna förklara varför andelen med utlandsstudier är så mycket högre bland de inriktningar där många kurser förbereder för högre konstnärliga studier.

Bland de som läst en folkhögskolekurs med inriktning Konst och media och som studerat utomlands var det vanligast att även studera Konst och media under utlandsstudierna. Näst största ämne var Humaniora. Bland männen var det något vanligare att studera ämnen inom Konst och media medan det var något vanligare bland kvinnor att studera ämnen inom Humaniora.

Figur 14

Ämnen på eftergymnasiala studier utomlands, inriktning på folkhögskolekursen:**Konst och media**

Deltagare som avslutat en lång särskild folkhögskolekurs 2012-2014 och erhållit studiemedel för eftergymnasiala utbildningar utomlands inom två år

Antal och andel i procent

Ämnen på utlandsstudier	Antal	Andel i procent
Totalt	323	100
<i>därav</i>		
Konst och media	200	62
Humaniora	41	13
Samhällsbyggnad och byggnadsteknik	11	3
Okänt ämne	62	19
Övriga inriktningar	9	3

Fakta om statistiken

Etablering på arbetsmarknaden och övergång till högskolestudier efter långa särskilda folkhögskolekurser är en registerstudie. Den beskriver etableringen på arbetsmarknaden och högskolestudier året efter avslutad folkhögskolekurs. Därutöver beskriver rapporten övergången till högskolestudier och till eftergymnasiala utlandsstudier inom två år efter avslutsåret.

Detta omfattar statistiken

- Populationen

Studiens population består av deltagare i folkhögskolan som antogs ha fullföljt en lång särskild kurs på eftergymnasial nivå åren 2012 till 2014. Endast kurser som var minst en termin långa omräknad till heltidsstudier ingår.

Ett antal kurser som formellt hölls på gymnasial nivå ingick även de i urvalet, då de hade fokus på att leda till vidare till högre studier eller var tydligt yrkesförberedande. På dessa kurser fanns också krav på att den sökande ska vara minst 18 år gammal vilket i praktiken innebär att de allra flesta avslutat gymnasieskolan, även om det inte var ett formellt krav. De relevanta kurserna och deras längd identifierades genom information från folkhögskolornas hemsidor och i registret över deltagare i folkhögskolan.

Det finns även många kurser med estetisk inriktning där det framgår att det motsvarar det Estetiska programmet i gymnasieskolan. Samma sak gäller yrkesinriktade kurser där det framgår av beskrivningen att kursen motsvarar Vård- och omsorgsprogrammet i gymnasieskolan. Dessa kurser ingår inte i populationen.

Efter att relevanta kurser identifierats letades deltagare i kurserna fram i deltagarstatistiken för åren 2012-2014, och för respektive år kontrollerades om deltagaren funnits rapporterad på kursen i fråga lika många terminer bakåt i tiden som kursen var lång. Ett annat villkor var att personen inte studerat samma kurs påföljande år.

I denna uppföljning ingår

- långa särskilda kurser på eftergymnasial nivå
- långa särskilda kurser som hade ett tydligt studieförberedande/yrkesförberedande fokus oavsett nivå.

Långa kurser är minst 15 dagar långa, men de allra flesta kurser i vår uppföljning är minst två terminer långa.

De deltagare som ingår i uppföljningen

- har haft sin sista termin 2012, 2013 eller 2014
- har varit registrerade som deltagare på kursen i det antal terminer som kursen är lång.

Totalt ingick 10 786 personer i populationen. Personer som avslutat en kurs ett år och en annan kurs ett annat år räknas en gång för varje kurs de avslutat. Om deltagare avslutat flera kurser under ett år så räknas de endast en gång och då för den kurs som avslutats senast.

Etablering året efter avslutad kurs. Här ingår endast personer som varit folkbokförda under uppföljningsåret.

Övergång till högre studier inom två år efter avslutad kurs. Här ingår samtliga personer oavsett folkbokföring.

- Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas efter kursernas utbildningsinriktningar och detaljerade utbildningsinriktningar samt efter deltagarnas kön. Viss statistik redovisas uppdelat på svensk/utländsk bakgrund, ålder och föräldrars utbildningsnivå.

- Statistiska mått

Statistiken beskrivs i antal och andel med olika etableringsstatus och som påbörjat högskolestudier eller eftergymnasiala studier utomlands inom två år.

- Referensperioder

Statistik för deltagare som avslutat en kurs 2012 följs upp med etableringsmättet år 2013. Högskolestudier och utlandsstudier avser perioden 2013-2014.

Statistik för deltagare som avslutat en kurs 2013 följs upp med etableringsmättet år 2014. Högskolestudier och utlandsstudier avser perioden 2014-2015.

Statistik för deltagare som avslutat en kurs 2014 följs upp med etableringsmättet år 2015. Högskolestudier och utlandsstudier avser perioden 2015-2016.

Statistiken redovisas för respektive år på övergripande nivå (totalt och per inriktning) och sammanslaget för alla tre åren på detaljerad nivå (detaljerade utbildningsinriktningar och enskilda kurser).

Se Excelfilen *Etablering 2013-2015 – Folkhögskolan* på www.scb.se/uf0549 för mer statistik på övergripande och detaljerad nivå.

Definitioner och förklaringar

Etablering på arbetsmarknaden

Etableringsmättet är ett registerbaserat mått som beskriver den huvudsakliga aktiviteten och anknytningen till arbetsmarknaden under ett helt kalenderår. Personernas status är årsbaserad och totalräknad. Den klassificeras i sex olika kategorier utifrån individbaserade uppgifter från flera olika datakällor, t.ex. inkomstuppgifter från kontrolluppgiftssystemet, sysselsättningsregistret på SCB och Arbetsförmedlingens sökanderegister.

- Etablerad ställning på arbetsmarknaden

Arbetsinkomst på minst 178 900 kr, sysselsatt enligt sysselsättningsregistrets definition (november månad 2015), inga händelser som indikerar arbetslöshet och inga händelser som indikerar arbetsmarknadspolitiska åtgärder som inte är att betrakta som sysselsättning.

- Osäker ställning på arbetsmarknaden

Arbetsinkomst på minst 155 300 kr och upp till 183 600 kr. Vid inkomst av aktiv näringsverksamhet gäller ingen nedre inkomstgräns. Inte klassificerad som studerande.

eller

Arbetsinkomst på minst 183 600 kr och under året förekomst av arbetslöshet (hel- eller deltid), arbetsmarknadspolitiska åtgärder eller inte klassificerad som sysselsatt enligt sysselsättningsregistrets definition. Inte klassificerad som studerande.

- Svag ställning på arbetsmarknaden

Arbetsinkomst upp till 155 300 kr. Inte klassificerad som studerande.

eller

Arbetsinkomst på minst 155 300 kr och under året förekomst av heltidsarbetslöshet/arbetsmarknadspolitiska åtgärder som överstiger 274 dagar. Inte klassificerad som studerande.

- Högskolestuderande

Registrerad på högskolans grundutbildning vårterminen eller höstterminen 2014 och erhållit någon form av studieersättning samma år. Inte klassificerad som etablerad på arbetsmarknaden.

- Övriga studerande

Erhållit någon form av studieersättning under aktuellt år. Inte klassificerad som etablerad på arbetsmarknaden eller högskolestuderande.

- Varken arbete eller studier

Avsaknad av arbetsinkomst aktuellt år. Inte klassificerad som studerande.

Om en person under året både har studerat och arbetat så prioriteras enligt följande:

- Etablerad ställning går före såväl Högskolestudier som Övriga studier.
- Högskolestudier går före Osäker ställning och Svag ställning och före Övriga studier.
- Övriga studier går före Osäker ställning och Svag ställning.

Det kan vara bra att känna till att

- egenföretagare per definition inte får etableringsstatus Svag ställning oavsett hur låga inkomster eller hur många arbetslöshetsdagar de hade under året.
- det inom kulturbranschen förekommer stipendier som ersättning till konstnärer. Dessa betalas bland annat ut av Konstnärsnämnden. Skattepliktiga stipendier ingår i arbetsinkomsten. Skattefria stipendier ingår dock inte i arbetsinkomsten. Arbetsinkomsten kan därför underskattas i vissa fall.

Inkomstgränser för uppföljningsåren 2013, 2014 och 2015:

Uppföljningsår	Lägre inkomstgräns	Högre inkomstgräns
2013	151 300	178 900
2014	155 300	183 600
2015	158 300	187 100

Övergång till högskolestudier inom två år

Den som varit registrerad i någon kurs i högskolans utbildningar på grundnivå eller på avancerad nivå inom två år efter avslutad folkhögskolekurs. Exempelvis följs högskolestudier under kalenderåren 2013 och 2014 upp för personer som avslutat en folkhögskolekurs år 2012.

Ämnen på högskolan

Varje högskolestudent redovisas i första hand efter det ämne som högskoleprogrammet som helhet har. Har studenten enbart lästa enstaka kurser redovisas den kurs som han eller hon tagit mest poäng i under den tvååriga uppföljningsperioden.

Deltagande i eftergymnasiala utlandsstudier inom två år

Avser den som erhållit studiemedel för eftergymnasiala utlandsstudier.

Ämnen på utlandsstudier

Varje utlandsstudent redovisas efter det ämne som eleven fått studiestöd för och med högst studietakt i första hand och kursens nivå i andra hand.

Så görs statistiken

Undersökningen är registerbaserad. Populationen hämtas från Registret över deltagare i folkhögskolan och består av deltagare som avslutat en kurs under åren 2012 till 2014. Endast långa särskilda kurser ingår. Deltagare har prioriterats så att de endast ingår en gång för varje år. Ett fåtal deltagare har avslutat olika kurser under olika år.

Etablering året efter avslutad kurs. Från SCB:s databas LISA hämtas uppgifter om arbetslöshet, inkomster, yrke, högskolestudier med flera. Dessa uppgifter används sedan för att klassificera varje individs arbetsmarknadsstatus (se Definitioner och förklaringar). Från Högskoleregistret hämtas uppgifter om ämne på högskolan för de som har klassificerats som högskolestuderande.

Övergång till högskolestudier inom två år efter avslutad kurs. Uppgift om deltagande i högskolestudier har hämtats från Universitets- och högskoleregistret..

Övergång till eftergymnasiala utlandsstudier inom två år efter avslutad kurs. Uppgift om deltagande i eftergymnasiala utlandsstudier har hämtats från CSN:s administrativa register över studiestöden.

Etablering på arbetsmarknaden efter långa, särskilda kurser på folkhögskolan har tidigare följts upp av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor¹⁰. Det är dock första gången detaljerad statistik uppdelat på utbildningsinriktningar och kurser tas fram. Inga framtida publiceringar planeras i dagsläget.

¹⁰ MUCF (2017)

Statistikens tillförlitlighet

Ett statistikvärdes tillförlitlighet/osäkerhet beror på den totala avvikelsen (totala felet) mellan skattningen och målstorheten. Denna totala avvikelse skulle kunna beskrivas enligt följande:

Totala felet = Urvalsfel + Täckningsfel + Bortfallsfel + Mätfel + Bearbetningsfel

Då undersökningen är helt och hållet registerbaserad förekommer inget *urvalsfel*.

Rampopulationen (hämtat från Registret över deltagare i folkhögskolan) antas skilja sig från målpopulation. *Täckningsfelet* bedöms inte vara försumbart, då det funnits flera problem vid avgränsningen av målpopulationen, dvs. deltagare som antogs ha fullföljt en lång särskild kurs på eftergymnasial nivå åren 2012 till 2014. Då uppgift om kursers utbildningsnivå och tillförlitliga uppgifter om fullföljande saknas i deltagarstatistiken fick dessa uppgifter tas fram genom manuell genomgång av populationen.

Båda stegen är behäftade med osäkerhet.

- Identifieringen av vilka kurser som skulle ingå i studien utgick från samtliga långa särskilda kurser i deltagarstatistiken, men information om utbildningsnivå finns endast för det studiestöd kursen berättigar till. Studien skulle enbart ha omfattat eftergymnasiala kurser men kan nu omfatta en del gymnasiala kurser då dessa inte tillförlitligt gick att identifiera. Informationen om kursernas nivå hämtades från folkhögskolornas hemsidor.
- Identifieringen av deltagare som antogs ha fullföljt en kurs gjordes i stor utsträckning manuellt och med hjälp av dataprogram då tillförlitliga uppgifter om fullföljande saknades för stora delar av populationen. För att ingå i populationen skulle deltagaren inte återkomma på samma kurs påföljande år och läst det antal terminer som kursen var lång. Terminerna skulle hänga samman utan uppehåll. Uppgift om kursens längd i terminer har hämtats från folkhögskolornas hemsidor. Uppgift om kursens längd avser kursens längd 2017 och kan ha ändrats över tid. Genom att endast inkludera deltagare som läst "rätt" antal terminer både under- och överskattas hur många som har fullföljt en kurs. Dels ingår deltagare som förvisso har varit registrerad på kursen rätt antal terminer, men det finns ingen uppgift om deltagaren har klarat hela kursen. Dels utesluts deltagare som läste ett kortare antal sammanhängande terminer, till exempel på grund av studieuppehåll eller validering som förkortar kursen. Därför använder vi i denna rapport uttrycket "att ha avslutat en kurs" istället för "att ha fullföljt en kurs".

Bortfallet antas vara mycket litet då samtliga folkhögskolor rapporterar uppgift om vilka som deltagit i folkhögskolekurser. Rapporteringen till SCB ger på ett standardiserat sätt vilket minimerar risken för bortfall i deltagare som rapporteras från varje folkhögskola.

Det har inte gjorts några studier över eventuella *mätfel*, men datainsamlingen till de olika registren har utformats och mättekniskt granskats med syftet att minimera risken för mätfel.

Bearbetningsfel kan uppstå vid insamlingen och bearbetningen av uppgifterna i de register som används. Då registreringen av insamlade uppgifter sker maskinellt och genomgår flera logiska kontroller bedöms felet vara litet. Identifieringen av kurser och deltagare som antas ha fullföljt kursen innehöll dock flera manuella

moment vilket är en osäkerhetskälla. Kodning av kurser i inriktningar enligt Svensk utbildningsnomenklatur SUN2000 genomfördes på ett översiktligt sätt och kan behöva förbättras.

Bra att veta

I denna uppföljning har samma definitioner och inkomstgränser använts som för gymnasieskolans uppföljningar som publiceras av Skolverket. Det beror på att en del kurser inte tydligt är eftergymnasiala och att en del kurser syftar till att förbereda för högskolestudier. Vid gymnasieskolans prioriteringssystem prioriteras studier före arbete.

Samma definitioner och inkomstgränser har använts i statistiken om etablering på arbetsmarknaden efter kompletterande utbildningar. Många kurser med liknande inriktningar och profil inom konst- och kulturområdet finns såväl inom folkhögskolan som inom kompletterande utbildningar.

I uppföljningen av etablering på arbetsmarknaden efter kvalificerad yrkesutbildning och yrkeshögskoleutbildning används dock de definitioner och inkomstgränser som använts vid uppföljningen av högskolestudier. Vid dessa definitioner prioriteras arbete före studier.

Mer utförliga metod- och kvalitetsredovisningar redovisas på www.scb.se/uf0549.

Referenser

Konstnärsnämnden (2016) Konstnärernas demografi, inkomster och sociala villkor.
ISBN 978-91- 982566-4-2

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (2017) Det stora steget -
Delrapport om ungas övergång från skola till arbetsliv

In English

Summary

Folk high schools offer a wide range of courses, both long and short courses in a wide range of educational levels and fields. The long special courses at folk high schools include aesthetic courses such as music, theatre and art. These courses often prepare for higher studies in fine arts and performing arts. Long special courses also include vocational courses at upper secondary and post-secondary level.

On third has an established status in the labour market the year after completing a course

Among the students who completed a long special course at folk high schools 2012-2014, 33 per cent had an established status and 12 per cent had an uncertain status in the labour market during the year after completing the folk high school course. One third studied the year after the course. The remaining 22 per cent had either a weak status or neither worked nor studied. The differences between men and women were small.

There were major differences regarding the status in the labour market between different fields of education. Within the field of fine arts and media, which mainly prepares the students for higher studies, 35 per cent of the men and 33 per cent of the women studied at university the year after completing a folk high school course. Within the field of social work, care and guidance, which predominantly includes vocational courses, 64 per cent of the men and 61 per cent of the women, had an established status in the labour market the year after completing a folk high school course. The proportion with an established status was significantly lower after courses within the field of personal services.

About 30 per cent have registered for university studies within two years

Of the students who completed a long special course at a folk high school 2012-2014, 31 per cent had registered for university studies within two years after completing a course. The proportion was the same for women as men. Students in the field of fine arts and media studied at university to the highest extent (44 per cent). It was common for the students to study the same subjects at university as at the folk high school course.

The proportion of students studying abroad within two years was largest among those who had completed a folk high school course in the field of fine arts and Media. The most common subjects during the stay abroad were also in the field of fine arts and media.

A note of thanks

We would like to express appreciation to our survey respondents – the people, enterprises, government authorities and other institutions of Sweden – with whose cooperation Statistics Sweden is able to provide reliable and timely statistical information meeting the current needs of our modern society.

List of figures

Figure 1. Explanation of symbols

Figure 2. Abbreviations

Figure 3. Students who completed a long, special folk high school course 2012-2014, by field of education (SUN 2000) and by sex. Number and share in per cent

Figure 4. Students who completed a long, special folk high school course 2012-2014, by detailed field of education (SUN 2000) and by sex. Courses within the field Fine arts and media. Number and share in per cent

Figure 5. Status in the labour market the year after completing a long, special folk high school course. Students who completed a long, special folk high school course 2012-2014 and who were registered as citizens the year of the follow-up. Per cent.

Figure 6. Status in the labour market the year after completing a long, special folk high school course within the three biggest fields of education (SUN2 000). Students who completed a long, special folk high school course 2012-2014 and who were registered as citizens the year of the follow-up. Per cent.

Figure 7. Share with established status in the labour market or studying at university the year after completing a long, special folk high school course, by detailed field of education (SUN 2000). Students who completed a long, special folk high school course 2012-2014 who were registered as citizens the year of the follow-up. Fields of education with at least 100 students who completed a course 2012-2014. Per cent.

Figure 8. Transition to higher education within two years after completing a course, by field of education (SUN 2000). Students who completed a long, special folk high school course 2012-2014. Per cent.

Figure 9. Transition to higher education within two years after completing a long, special folk high school course, by detailed field of education (SUN 2000). Students who completed a long, special folk high school course 2012-2014. Fields of education with at least 100 students who completed a course 2012-2014. Per cent.

Figure 10. Field of education for university studies, field of education of the long, special folk high school course: Music. Students who completed a long, special folk high school course 2012-2014 and who had registered for university studies within two years. Number and share in per cent.

Figure 11. Field of education for university studies, field of education of long, special folk high school course: Fine arts. Students who completed a long, special folk high school course 2012-2014 and who had registered for university studies within two years. Number and share in per cent.

Figure 12. Field of education for university studies, field of education of the long, special folk high school course: Performing arts. Students who completed a long, special folk high school course 2012-2014 and who had registered for university studies within two years. Number and share in per cent.

Figure 13. Studying abroad within two years after completed course, by field of education. Students who completed a long, special folk high school course 2012-2014. Per cent.

Figure 14. Field of education for post-secondary studies abroad, field of education of the long, special folk high school course: Fine arts and media. Students who completed a long, special folk high school course 2012-2014 and who had received

study aid for post-secondary studies abroad within two years. Number and share in per cent.

List of terms

A		högskolestudier	higher education studies
andel	percentage, proportion, share	K	
arbete	employment, work	kompletterande utbildningar	post-secondary courses in arts and culture
arbetsinkomst	employment income	konst- och kultur-utbildningar	post-secondary courses in arts and culture
arbetslös	unemployed	kvalificerad yrkesutbildning	higher vocational education and training
arbetslöshet	unemployment	kvinnor	women
arbetsmarknad	labour market	kön	sex
arbetsmarknads-politiska åtgärder	programmes for unemployed	L	
D		län	county
deltagare som avslutat en kurs	students who completed their studies	läsår	academic year
E		M	
eftergymnasial utbildning	post-secondary education	män	men
etablerad ställning	established status	N	
etableringsstatus	status on the labour market	osäker ställning	uncertain status
examen	diploma	P	
examinerade	graduates	population	population
F		procent	per cent
folkbokförda	registered as a citizen	R	
folkhögskolan	folk high school	referensperiod	reference period
föräldrarnas utbildningsnivå	parents' educational level	S	
G		studerande som avslutat en utbildning	students who completed their studies
gymnasieskola	upper secondary school	studieersättning	student finance
H		studier	studies
heltidsarbetslöshet	full time unemployment	svag ställning	weak status
		svensk bakgrund	Swedish background
		sysselsatt	employed

sysselsättning	activity, employment, occupation	V	
		varken arbeta eller studier	not working nor studying
U		Y	
universitet	university	yrkeshögskolan	higher vocational education
utbildningsinrikt ning	field of education	ämnen	fields of education
utlandsstudier	studies abroad	Ö	
utländsk bakgrund	foreign background	övriga studier	studying in other forms of education

